

4. neg. item sequi. quia qualitas diffimula per se corruptitur ex actione contraria, simbola vero solum per accidens ex defitione subiecti; id vero quod sic corruptitur, non reddit difficultorem transiit, quia non resift agenti, & cum Aris. sit, qualitatem simbolam permanere cedem in genito, & corrupto, de identitate specifica in cedendo est, non numerali, ut dictum est disput. praeq. q.3. art.2.

Dices, mal ergo elementa sunt disposita, ut simbola sint propria, & unum sit locus alterius, hoc enim tantum absit, ut unum effet alterius conservativum, quale solete illi munus loci erga locatum, & ut ipsum illud continuo deflueret, ut v.g. ignis aerem. Rep. neg. sequi. cum enim simbola facilius transmutentur, optimè fiat, ut ignis v.g. conservet aerem, & aequum; co modo, quo elementa possunt conservari, non enim conservari petunt vel omnino incorruptibilis tam secundum totum, quam secundum partes, & semper eadem permanere, ut diximus qu.1. sed conservari petunt secundum totum cum continua varietate partium (preferenti ubi sunt conservari) earum nempe corruptione, & facilis equivalentis reparatione, sic enim corruptibilis maximè congener naturæ sua conservatur per novam partium successione corruptis prioribus, quod, quia maximè fit inter elementa simbola, faciliter enim unius pars in alterum transit, optimè invicem le conservant.

QUESTIO IV.

Nun ex congressu duorum elementorum possit tertium oriri.

14. **A** Refut. 2.de Gen. disp. 3. qu.17. negat id esse possibile, saltem physe, sive elementa simul congridentia sint simbola, five diffimula. Oppositum de diffimib. docet Aris. ex profeso 2.de Gen. 27. quem ridiculè nimis interpretar. Aref. dum air Aris. loqui ibi ex hypoth. & nihil affirmare, inquit enim, si autem uniusquisque alterum corruptus fuerit; hoc certè nimis ridiculum est, ac insulsum, quia Aris. ibi id probat ex profeso, neque ex illo modo loquendi bene deducitur, quod hoc Aris. iudicaverit impossibile ablutio loquendo, quamvis enim de rebus impossibilibus hoc patet loqui solemus, nihilominus frequenter etiam ita loqui solemus de possibilibus, ut si dicamus, si unum corpus generatur, aliud corruptitur non ob id innatè volumus generationem, & corruptionem esse impossibilem, & Aris. ipse superius tex. 2. probat, ut volens unum elementum ex alio generari, ajet ab congressu ignis, & aeris, scilicet vocatur ab humiditate, orient aer, & rursus ex aere aqua fuit, scilicet frigidae, & tamen nemo dicit ex hoc Aris. indicare impossibilem transmutationem elementorum ad invicem.

25. Dicendum est igitur cum Aris. & communī sententia, quod licet ex congressu elementorum simbolorum nequeat tertium specie diversum ab eis emergere, bene tamen potest ex congressu diffimulorum; Probatur conclusio quod primam partem, ex Aris. ibidem nequit elementum aliquod produci, nisi in materia præhabentur dispositiones ipsius connaturales, sed in congressu simbolorum nequit haberi sufficiens dispositio pro tertio elemento, ergo &c. major patet, probatus minor, nam si concurrent v.g. aer, & aqua, vel corruptitur humiditas utriusque communis, & sic permanenter tantum duas qualitates contrarie, scilicet frigus, & calor, que non sunt dispositions naturales aliuscum elementi, vel corruptiūt ambe contraria remanentibus simbolis, & neque sic confugere tertium elementum, quia ex simplici humiditate elementum non consurgit, sed conjunctione quadam qualitatem singula efformant elementum, & tandem una tantum ex contrariae datur frigidae caliditas, & sic quia hæc corruptiūt nequit, nisi generatione frigoris jam in aere erunt frigus, & humiditas, que sunt dispositions aquæ, & quare non erit productio aliquius univoci; idem dicendum, si frigus corruptiūt, quia tunc resultaret aer.

26. Deinde probatur conclusio ex Aris. quod alteram partem, nempe quod ex congressu elementorum diffimulorum possit sequi, ex generatione tertium emergeat elementum, ut v.g. aerem ex igne, & aer; corrupta namque frigidae aquæ, remanente humiditate, & corrupta frigidae ignis remanente caliditate, conseruitur, & resurgit ad eum gradum perducere, ut tandem in materia reperiatur humiditas, & caliditas, quales sufficiunt ad introductionem formæ aeris, depulta ex una parte forma aquæ, ex altera forma ignis. Tum quia quod calidum supererit frigidum, vel ab ipsius vincitur, independenter ell' ab aliis qualitatibus, similitudine de ficto, & humido, ergo non est omnino impossibile. Physe elementum diffimula ita applicari ad invicem, ut ignis v.g. inducat calorem in aquam non vero friccatum omnino, & tunc erit dispositio aeris. Tum tandem quia dum aqua in prænas apergitur, conflat ignem extingui, & aquam consumi, & in tali cali verisimilis est postea in aerenem converti, neque dicas in vaporem revolvi, quia sup-

ponimus aquam substantialiter consumi, at vapor est substantialiter aqua, ut sapere diximus; cum ergo aqua ignis infecta consumitur, verisimilis est in aerenem verti, quam in aliud elementum, vel mixtum.

27. In oppositum solebatur obiecti, quia si duo elementa se interimunt, ut ex eorum destruktione tertium emergat per accidentem, unum, & idem elementum fortius erit simile, & simile, ac imbecillus alter, fortius, quia vincit alterum, & perimit; debilis, quia ab altero superatur, & extinguitur. Tum 2. si ignis v.g. & aqua congruentur, frigus, & calor, & aequus, & humus invicem pugnant, & sic agendo, & repudiando ad quendam mediocritatem se reducent, quæ est dispositio pro mixta configuratione, non autem elementi. Tum 3. in tali congressu ignis, & aquæ non videtur contingere posse, quod dicebatur, ut scilicet in igne tota corruptur siccitas, & in aqua tota frigida, ut inde generetur aer, vel è converso in igne calor, & in aqua humiditas, ut generetur terra beneficia siccitas, & frigidae remanentium; ratio est, quia si ignis potens est ad expellendum humiditatem, poterit multò magis expellere frigus, & aqua si potest expellere ab igne siccitas, poterit etiam multò magis calor. Tum 4. eo ipso quod ignis, & aqua se corruptiūt mutuo, nequeant attinere productionem tertii elementi scilicet aeris, quia non existunt in eo infantia, quo erat producendus aer, quod autem non existit, effectum realēm causare non potest, precipua enim conditio causa est existentia ex dictis in Physic.

Refut. ad 1. frequenter unum elementum esse debilis alter secundum unam qualitatem; & fortius secundum aliam, quare ubi hoc in utroque elementum reperiatur, superabit in una, & superabit in alia, quia ut diximus, una qualitas est independens ab aliâ, nec in agendo, & reficiendo sunt sequentes, unde idem elementum est fortius, & debilis altero secundum diversas qualitates, quod nullum est inconveniens, atmodum summe necessarium, ut elementorum vires sint aequalitatis. Ad 2. dicimus in hoc congressu polle contingere, quod una qualitas parum reperiatur in una contraria, quia propriæ intensiore activitate potest suam contrariam defluere, & consequenter impedit, ne in seipsum reagat tam intenſe; potest autem hoc contingere, praeterea si qualitas illa juvetur à causis universalibus, puta si vigeret constellatio calida, & humida, iam ignis quod coactionem, & aqua quod humidationem juventur, unde refutantur dispositions aeris, si non in esse perfetto, saltem in esse imperfetto, & remissio, quod sufficit ad generationem aeris; nam potest forma aeris sibi acquiriri perfectas qualitates naturaliter convenientes; illi autem dispositio non erit aliquius mixtus, quia propter minimam remissionem caloris in igne, & humiditas non inesse refracto, & ad medicocritatem redacto, & consequenter erunt dispositions aeris, non mixta. Ad 3. neg. alium, quia ut sapere diximus est, non ad illa necessaria dependenda inter quatuor, ut si ignis supererit in calore v.g. etiam in humiditate debet excedere.

28. Pro foliante quarti argut. est inter Doctores diffidunt in afignationem causa effectiva hujus tertii elementi. Quidam enim ut Zab. lib. 2. de qual. element. cap. 8. docent, elementum aeris v.g. produci in hoc caro per actions, quibus ignis, & aqua adinvicem agunt; quod Complut. hic explicant, ut quia putant non requiri in eodem instanti generationis, quod sit agens in aliud, dummodo præfuerit, quia generatio non est alia ab alteratione distincta: in hanc opinionem videtur inclinare Angel. dum fol. 56. de proportione distinguit de actione incipiencia, & completiva, & ait item, quia ex simplici humiditate elementum non consurgit, sed conjunctione quadam qualitatem singula efformant elementum, & tandem una tantum ex contrariae datur frigidae caliditas, & sic quia hæc corruptiūt nequit, nisi generatione frigoris jam in aere erunt frigus, & humiditas, que sunt dispositions aquæ, & quare non erit productio aliquius univoci; idem dicendum, si frigus corruptiūt, quia tunc resultaret aer.

29. Sed hæc sententia refutari potest tam ex dictis disput. 7. Phys. quæst. 4. art. 1. ubi ollendimus, omnem causam efficientem requireantur, & quæ 6. art. 2. quod accidens nec virtus subiectus attingere potest productionem subiectum; cum igitur tertium elementum generatur, vel ambo intereunt, & sic non existent, vel unum tantum fit ignis, qui remaneat, tunc neque ignis propria virtute producere dispositions omnes elementi aeris, quia non continet humiditatem, ergo non erit per se causa aeris, quia continens effectum videtur contineat dispositions illi. effectus necessarias; Neque dicas ignem ut causam partialem concurrens cum aqua, quia in virtute remanet, scilicet in frigidae, quæ est virtus ipsius. Non valet, quia nec frigidae aquæ remanent in instanti generationis, nec si remanent, poterit tanquam instrumentum aquæ attingere subiectum aeris. Si dicas factum potest ignis partialiter cum Cœlo concurrens ad generationem aeris. Contra hoc est, quia ignis calefacient non intendit productionem aeris, sed ignis, & ad generationem ignis ex ordinat calefactionem illam, quod autem sequatur aer, est præter ignis intentionem,

Quæstio I. Quid sit mixtio.

aerea, vel aquæ; difficultas tamen urget, si non adesset, puta si terra, & aer applicarentur, & aqua non fit praesens, ut agat; Alterare autem cum Averla aeren, vel aquam in communi esse per se causam, est omnino fallum, tum quia actiones sunt suppositorum, & singularium, tum quia agens per se, & principale debet esse causam, quod intelligi debet de causa per accidentem, quatenus inducit frigiditatem, ut producat aliam terram, sed præter intentum reluat aqua; in 2. loco loquuntur de generatione univoco, quia aliquo modo circulari est, qui quodlibet elementum univocè potest ex quoilibet alio produci, non de aequivoce actione. Ad 2. qualitates in se proprio non sunt semina elementorum, sed veluti feminæ, quia sunt dispositions, attameat in uno elemento reperiuntur, non sunt per se feminæ, & dispositions, nisi elementi eiusdem species, qui dicuntur dispositions, ut tubulariunt agenti principali, ut invicem contineri, alio idem respectu ejusdem effecti perfectius, & imperficius, causa enim aequivoce est nobilior effectu, ergo si aqua potest ab aere aequivoce produci, effectus imperfectior aere, si contra erit potest ab aere aequivoce generari, aqua effectus perfectior. Nec potest esse aliquod mixtum; nam non experientur haec virtutem in mixtis; maxime enim est, cum ex ilice, & chalybe producatur, quod exemplum aliqui tollere aduocant; & tamen vidimus dict. 2. de Cœlo num. 2. 3. & leg. ab altr. ignem illum produtum, nam illa mixta potius terram, vel aquam caulerat, posset concedi per se producere univoco elementum simile, si scilicet applicaretur in ultimo instanti, in quo completa est dispositio

30. Mercenarius autem pro causa assignat aliud elementum univoco, scilicet in tubularibus nequit reperiiri causa per se alicius effectus, recurrendum est ad causas universales, in cuius non adest in tubularibus per se causa hujus tertii elementi, non enim sunt elementa; tum quia non existunt, tum quia non videntur aequivoce virtutibus ad invicem contineri, alio idem respectu ejusdem effecti perfectius, & imperfectius, causa enim aequivoce est nobilior effectu, ergo si aqua potest ab aere aequivoce produci, effectus imperfectior aere, si contra erit potest ab aere aequivoce generari, aqua effectus perfectior. Nec potest esse aliquod mixtum; nam non experientur haec virtutem in mixtis; maxime enim est, cum ex ilice, & chalybe producatur, quod exemplum aliqui tollere aduocant; & tamen vidimus dict. 2. de Cœlo num. 2. 3. & leg. ab altr. ignem illum produtum, nam illa mixta potius terram, vel aquam caulerat, quae sunt elementa prædominantes, quam ignem, & tamon concurredunt ad rarefactionem aereis; tum quia licet detur aliquod mixtum talis virtutis, contingere tamen potest, quod ab illa causatur, ut tubulariunt effectus nobilior ad agens universale.

DISPUTATIO SEPTIMA.

ST atuimus subjectum in his libris corporis mixtum, in cuius gratiam hic omnia considerantur: cum igitur hucusque de his, que ad cognitionem mixti corporis referuntur, egerimus, remaneat, ut de generatione ipsius pertinet, sed de mixtione, & de corruptione illi opposita, quapropter praesens disputatio principem locum obtinet inter ceteras.

De Generatione corporis mixti, seu de mixtione.

QUESTIO PRIMA.

Quid sit mixtio, & mixtus, & mixtum.

I*Ex* secundum nominis Ethimologiam significat conjunctionem plurium corporum confusa quādam ratione, quia ratione accidentia in eodem subiecto, ut albedo, & dulcedo in lache, non discutunt misceri, quia non sunt corpora, nec quādū diversa corpora ordinantur, scilicet quæ sunt unus rationis ex una parte, &

quæ alterius rationis ex alia, hæc enim potius est quedam juxta positione non mixtio, requirunt enim ut aliquatenus se confundantur. Plures acceptiones à Doctoribus alij solent habere, ut prot. colligit Aris. 1. de Gen. a. text. 2. & seq. triplex est, impræpria, propria, & propriissima;

mixtio impræpria est, per quam unum corpora, vel multæ particulae corporum confusa quadam unione conjunguntur secundum approximationem localē, immutatis vero manentibus omnibus corporum substantiis, & hoc wise potius adhuc dicuntur, ut eff. mixtio bordi, & frumenti, five non, ut farina ex granis hordei, & tritici. Mixtio propriæ est, cum aliquis ita conjugantur, ut per mutuam actionem, & reactionem communicant inter se qualitates, & ad certam temperiem se reducant, non tamen aliquod substantiale tertium diffiduntur, sed aqua calida, & frigida, ut invicem attemptrantur, & ad tepiditatem se reducent, sic etiam pharmacopœia ut plurimum multa conseruent medicamenta, hec mixtio ab aliquibus, crassis, vocatur Tertia est, cum ex unione aliquorum, & ex mutua ipsorum alteratione aliquod tertium substantiale diffiduntur, & de illa loquuntur in praef. ad quā tria concurrent, Primum est localis coniunctio corporum, quæ miscenda sunt, Secundum est mutua ipsorum alteratio, per quam singularium materiarum disponuntur in eo gradu, & proportione, quam requirit formæ mixti introducenda; Tertium est introductio formæ mixti.

2. Mischibilia sunt corpora illa, quæ apta sunt conjungi, & ad mixtionem concurrent, & hoc secundum approximationem tantum localē, five secundum alterationem tantum, five secundum mutationem substantialem, ex qua tertium aliquod refultet, juxta differentiationem termini à quo, seu ut rectius loquuntur, (nam terminus à quo per se est privatio formæ) ratione aliquius praesuppositi, nam mixtio praefulponit conjunctionem, & alterationem mischibilia, ut quibus mixtio lunit denominacionem, & ad quæ dicti habitudinem; & quamvis sit de hoc inter Doctores aliqua difflatio, faciliter tamen sequitur, quod est virtualiter continetur in multis elementis, ut dicimus.

3. Hinc deducitur mixtione propriæ, & formaliter non diffiniri à generatione aliorum mixtorum, quæ ex aliis mixtis generantur, qui cum relationes, & mutations solum ex terminis ad quos specificantur ex dictis art. 1. Phys. qu. 7. art. 1. si unum mixtum ex alio mixto generetur, & aliud ejusdem rationis ex mischibilia alteratur, ut hunc animalia ex patre, & ex matre producta, illæ generationes non erunt essentialiter diffictas, sed solum accidentaliter ratione termini à quo, seu ut rectius loquuntur, (nam terminus à quo per se est privatio formæ) ratione aliquius praesuppositi, nam mixtio praefulponit conjunctionem, & alterationem mischibilia, ut quibus mixtio lunit denominacionem, & ad quæ dicti habitudinem; & quamvis sit de hoc inter Doctores aliqua difflatio, faciliter tamen sequitur, quod est virtualiter continetur in multis elementis, ut dicimus.

4. Mixtione propriissimam definitivit Aris. in fin. 1. lib. de Gen. quod fit mischibilia alteratorum mixtio, id est ut explicat Scot. in 2. 1. 5. ad 1. eff. generatio aliquius, in quo continentur, & uniantur mischibilia, que fuerint alterata, & mixta; ali Doctoris variè explicitant hanc definitionem, clarius definitur à Ruvio, Mixtio est mutationis substantialis ad formam mixtis mischibilibus congregatis, & per mutuam alterationem dispositis, aque corruptis, in qua virtualiter uniuersit, & continentur: ly mutatio substantialis sit loco generis, per ly formam mixtis excluduntur generationes elementorum, in quibus elementis mischibilia non uniuersit, & continentur, per ly formam mixtis ex mischibilibus, &c. explicatur terminus à quo, per quem differt à generatione illius mixti, quod non fit ex previa alteratio mischibilia, sed ex altero mixto immediate producitur, ut sunt viventia, ex feminis genita, quæ generatione non est propriæ, & rigorosæ mixtio; ly in qua virtualiter continentur, & explicitat rationem formalem mixti, quod est virtualiter continetur in multis elementis, ut dicimus.

5. Hinc deducitur mixtione propriæ, & formaliter non diffiniri à generatione aliorum mixtorum, quæ ex aliis mixtis generantur, qui cum relationes, & mutations solum ex terminis ad quos specificantur ex dictis art. 1. Phys. qu. 7. art. 1. si unum mixtum

ex alio mixto generetur, & aliud ejusdem rationis ex mischibilia alteratur, ut hunc animalia ex patre, & ex matre producta, illæ generationes non erunt essentialiter diffictas, sed solum accidentaliter ratione termini à quo, seu ut rectius loquuntur, (nam terminus à quo per se est privatio formæ) ratione aliquius praesuppositi, nam mixtio praefulponit conjunctionem, & alterationem mischibilia, ut quibus mixtio lunit denominacionem, & ad quæ dicti habitudinem; & quamvis sit de hoc inter Doctores aliqua difflatio, faciliter tamen sequitur, quod est virtualiter continetur in multis elementis, ut dicimus.

Scaliger tamen exercit. 3. & Arriaga his autem definitionem Aris. vitiosum esse, quia mixtio hac definitione definitur per mischibile,

quod

quod est *sequē ignotum*, & per mixtionem explicatur, quod est committere circulum in definitionibus. Verum confit ex dictis in Log. diff. 8. qu.t.i. explicando ultimam proprietatem relativorum, esse felicitus invenit cognitione, & definitione, non esse inconveniens relativad invicem definiendi; tum quia Ariot explicat miscibile per alias conditiones, unde non est *sequē ignotum*, in mixtio. Verum est tamen, ut notat Averia quia.4.1.c.1. quod si specimen simplicem sensum verborum, potius est quadam simplex propositione, quam definitio mixtione.

6. Misticibilia proprie sunt omnia quatuor elementa, quia vere et convenienter omnes conditiones affliguntur, & experientia confit ex commixtione elementorum, & alteratione tertium aliud generari; ita docuit Artil. 2 de Gen. 49, & probat, quia unumquodque à terra haber consitituentia, ab aqua terminabilitatem, seu conformatiōnem, aer autem, & ignis requiruntur quia sunt aquæ, & terra contraria, & ut frigiditas illorum attempent; tum quia viventia ex omnibus elementis nutriuntur.

Dices, non videtur ignem posse concurrere ad mixtionem, debet enim deorum pelli, quod est contra ipsius naturam, nec apparebit, quodnam sit movens, fallum enim est, quod aliqui dicunt, Collum sit moxa quodam ignis particulas deorum trudere, nam transfundendo per medium aeris regionem deorum extinguit. Tum quia 4. Metheor. sum. cap. 3. docet, omnia mixta esse aqua, vel terra, ergo nullum aliud elementum ingredit mixtionem. Neque dicas Ariflot. loqui de elementis praedominante; Nam in oceano praedominatur aqua, sed mixtum aereum ab eodem ibid. c. 2. vocatur, & tamen est mixtum aqueum, quia diffusoribus calore, signum evidens non componit ex aere tanquam ex praedominante, quia aer est calidus, fed ex terra, & aqua; hic si mixtum habet multum terrae, dicitur terream, si multum aquae, aqueum. Tum 3. ex iis mixtum componitur, in que deinde diffusoribus, hæc sunt fuit aqua, & terra, aut aer, & ignis non apparent. Quibus permoti Cardanus lib. 2. de Subtil. Aref. 1. de Gen q. 50. fed. 2. Ruv. tract. de mixt. q. 1. & alii putant naturaliter impossibile omnium qualium elementa concurrendi ad mixtionem.

Dicimus tamen, quod licet non necessario requirantur semper omnia quatuor elementa ad mixtione, ut infra num. 37. potest tamen quandoque accidere, quamvis enim igitur à propria phisica non descendat, in vilceribus tamen terra igne reperiatur satis liquefici ex *Etha*, atque montibus flammivisis, & aquis terrealibus calidissimis, ut dicit *de Celo* num. 61 diximus, quas nisi penetrare exhalations ignes, nunquam illa seruerent. Aristot. autem omnia mixta appellavit aquae, vel terreatrationis molis, seu quantitas, quia semper plus est illorum elementorum, & quandoque aliquod ex ipsis excedit, non autem quod illa sola compellant; alia autem elementa, quamvis sint mole minora, possunt tamen predominari, quod virtutes activas, & motivas propter multas exhalations igneas, & aereas, quia molem non faciunt, sed oleum dicunt mixtum aereum, calx, & pipem igna nominantur. Quomodo autem mixtum dicatur in quatuor elementis dillovi extenuando, & dilendo secundum debitam proportionem requiriat ad formam; unde dominum non debet attendi secundum gradus, sed secundum proportionem explicatam. Benè verum est, quod polleat mixto jani genio frigus agit per eum confusando, & congelando partes mixti, quod est ultimum complementum ipsius mixti. Communis tamen opinio fuisse, omnes has qualitates actives concurrere ad educationem substantialis formæ mixti, ita Angel. cit. & Averla q. 43, sec. 7.

10 Dicimus primum, ad educationem formæ substantialis omnes quatuor qualitates actives concurrere, & ut instrumenta, ad extenuationem yrco, per mixtionem partium, ac terminationem calorem, & frigus per se actives concurrent, aliasvero solum passivo. Prima pars quod omnino active concurreat, Probris *Arist.* cit. ubi universitatem ait generationem mixti esse opus harum qualitatium. Tam quia omnia quatuor sunt connaturales formæ educendae, ergo que omnes sunt de genere adhucrum ex disput. i. q. 1. & 4. omnes actives concurredunt ad educationem, & conseruauit proua quia formæ elem-

7 Deinde liquores illi, qui non habent contrarias qualitates, non dicunt propriæ misericordia, quia non possunt ad invicem agere, & pati, cum omnis actio fiat inter contrarias qualitates, & quamvis dividenter in minimis partibus, non ob id corrumperentur; quia nec divisio fit infinitum, nam latime ac pervenit ad aliquas particulas ita minutas, ut non habeant virtutem amplius dividendi (ad agendum enim requiritur determinata virtus ex diuis. s. qu. 5.) celestis divisio, neque est corruptio, quia inanimita non determinat, sed minimum ex diuis. disput. 9. Phys. qu. 3. Hinc non redit Compend. disp. 9. qu. 2. & Joan. de S. Thom. de Gen. qu. 6. art. 3. docent quandoque liquores eisdem speciei continentur, eispluribus habentes, s. secundum.

trarias qualitates habentes, si permitteantur; ad invicem compromiti, & alium numero dilatim generari; Nam si formæ illæ subflantiales sunt ejusdem speciei, si una flat fibilis dispositioñem, excita altera, & conqueferunt, quamvis fieret al teratio quadam illas qualitates contrarias, non tamen fieret corruptio subflantialis formæ, quia si una dispositio est compofibilis cum una forma subflantiali, erit quoque compofibilis cum aliis ejusdem speciei, unde nunquam unum individuum immediate corruptum in aliud ejusdem speciei; sed in aliud alterius speciei. At liquores contrarias qualitates habentes, quas libet quilibet determinat, & conqueferunt alterius, & alterius sunt speciei, verè, & propriè mifcibilia dicuntur, habent enim omnia requira.

Petes, quot miscibilia requiruntur ad mixtione? Resp. loquendo de mixtione, ut 3 generazione mixti distincta, falente duo exigitur miscibilia, an vero quandoque posuit mixtum ex uno tantum elementi generari dicimus infra q. 37 & q. 4.

Q U E S T I O N

Quo pacto fiat alteratio pravia ad mixtionem.

Quoniam ad mixtionem prærequiritur miscibilium alterio, ut ordinate procedamus, prius de ista alteratione loquendum, quo pado faciliter per primas qualitates alterius ad invicem miscibilias, antequam relutum mixtum, deinde de ipsa generatione mixti. Et quidem certum est in hac alteratione omnes quatuor primas qualitates ad invicem agere, & quamlibet a sua contraria

ipationem potius subsequi generationem mixti, quam præcedere. **E**cce si aperte falso, nam si lumen subsequetur, ergo materia ab initio generatione efflueret ex parte excurrentia, quæ forma generanda exponit, & consequenter plus caloris habetur, quod est falso, quia secundum ipsum Zab. calor debet excedere secundum proportionem generationis, ergo si extenuatio non est summa, sed moderata, jam erit mixta cum aliquo compunctione, tum quia non est minor ratio, cur aliae dispositiones debent præcedere in materia, & lumen subsequi. Tandem, quod humiditas, & cæcitas ad lumen effectum mere passim se habeant, patet, quia concregare, & diligre fuit effectus caloris, & frigoris, ut habetur eorum definitionibus.

12 Dicimus ad hoc ut calor, & frigus illa actione agent in passi-
bus, non esse necesse, ut ipsa superem facundum gradus, ino hoc
naturaliter impossibile, fed sufficit dominum in illas facundum
proportionem ad formam mixti requirant. Prima pars prob. ut quatuor
humiditas, & siccitas, vel fuit in gradibus equilibus ut quatuor
et una erit altera intenser, scilicet humiditas, ut quinque vel sex,
erit ut tria, vel duo, aut e contra, fed circunquaque dato num-
ero, Cen. iij, dico, utrumque, Excedentem ut corporis, ut quod excedat
para abundantia, in quibus potentia, aut actu insit, spissum vero in
specie diversa est indissolubile, hinc pote merito quatuormodo, quo remanere dicuntur in mixto: Et quidem in duas principales
claves sunt Doctores inter se divis, quidam enim dixerunt numerare
formaliter, & ut alii Arifitot, in actu quoque proportionibus
substantia, sed in esse refraido, & remisio, aliòver in potentiis, &
virtualiter, sed valde deinde inter se diffident in explicacione ha-

icitas ut tria, vel duo, aut è contra, sed quicunque dato numerum frigus, & calor possunt fecundum intentionem illas excedere, sive ad summum primum, tunc calor, & frigus, vel erunt in ictum gradibus aquivalentibus, & sic non dominatur secundum intentionem, vel calor erit intensior, quam frigus, sive frigus intensior, & tunc vel è contra, & tunc illa qualitas flarum posset excedere paffivas, non tamen ambe, alter essent in eodem effectu secundum gradus intensos, quod naturaliter expugnat. Secundum pars patet, quia illa actio non est inter contraria, sed potius circa subiectum, & consequenter non requiritur effluxus quad gradus, sed solum secundum proportionem activitatis in ordine ad formam, quatenus scilicet si forma requirit attenuatio- nem ut duo, requirit etiam calorem ut duo, à quo debet attenuatio- nis illa excedere, qui calor poterit agere hac actione in hu- manum etiam ut sex, & si minor effet calor, non posset con- currere ad istam extenuationem regimantem, & hoc est, quod ait aristot. cit. dum inquit, tunc est generationem mixtū, cum qua- litates activae dominantur subiectis materiæ unicuique naturæ, de sum habent talem activitatem proportionatam, cuicunque naturæ producentia; in quo sensu explicari potest opinio Buccaferi, et notat Zab.

13 In oppo. obic. primò, quod frigus per se ad mixtione non concurrit, quia calor est causa generationis, frigus potius est causa corruptionis, ut patet praincipie de calore cœlesti, nam in hymē, *Sol rectid., & advent frigus, omnia intereunt, in æstate vero per approximationem Solis, & caloris omnium rerum geratio, hinc accidit ab Aris. 4. Methore, vocatur corruptivum, à Galeno 2. accid. cap. 3. dicitur in actione nullum conferre juvenatum. Secundò arg. quod calor, & frigus non sint activa in humidum, & secum cauſanda extenuationem, & confitipationem, quia calor, & frigus non producent secundarios effectus, nisi per primarios, feliciter refrigerando, & calefaciendo, eò vel maximè, quia actio est inter contraria, ergo si calidum, & frigidum agunt humidum, & secum aliqua actione, hoc erit media calefactione, & infriagatione, ergo prius producent in illa alium calorem, & aliud frigus, sed nulla res potest à calore calefieri, nisi sit frigida, nisi à frigore pati, nisi sit calida, ergo ante illam actionem humidum, & secum erant calida simil, & frigida, quod est fallum, aliter datur processus in infinitum.*

14 Averroes vero non solum putavit in mixto reperi qualitates elementorum refractas quad gradus, sed etiam quoad formas substantiales, quas in corpore magis, & minus alienat, & posse intendi, & remitti. Sed neque hac formatus substantialium refractionem modab Averrois explicatur: Aliqui enim ut Achillib. 2. de Elec. art. 3. sibi. de Gen. Jand. 6. Physic. quo. Contar. lib. 3. de Elem. alter. Contar. junior. tom. 3. q. de Mixt. & Dand. 2. de An. digress. 8. hanc refractionem explicant per veram remissionem ut in qualibus, scilicet per amissionem plurimum graduum, ita ut elementum in esse refracto non differat specie à sp̄is in effuso, sicut figuratio duò ut duo non differt specie ab albedine ut odo: Alii vero ut Baez. cont. d. 16. & ex nostris Canon. 5. Physic. q. 2. art. 2. ubi Aureol. cit. & Zab. lib. de Mixt. à quibus parum differt Piccollede Mixt. c. 9. docent in mixto unam formam reperi formatare continentem formas elementorum secundum aliquos graus, quos dicendi modum explicant Aris. 1. de Gen. quæst. 1. fed. 4. exemplo anime rationalis formaliter continentis animam sensitivam, & vegetativam secundum gradus formas, sic forma mixta, inquit Aris. formaliter continet formas

14. Rep. ad. i. neg. aliumplum, nam nulla causa est per se corruptiva, fed per accidens, quia natura non intendit per se malum, & corruptio unius est generatio alterius, & consequenter frigus, si est corruptivus, debet etiam esse generativus; nec exemplum aductum aliquat velut, nam retorqueri potest, quia calor luminis adventus omnia delitruit, & convertit in ignem, sed adveniente frigore, aliqua generatur, ergo convertit per se laeva generativa, calor destruktiva; quare dicendum nec calorem sumnum, nec frigus immoderatum esse per se cauas generationis mixtorum, sed in esse moderato, & attemperato secundum proportionem mixtorum, & quia in hyeme frigus est immoderatum resipue generativa viventibus, idcirco non generatur in hyeme, solum posset concedi calorem principialis requiri maximè in viventibus, cum sit principialis instrumentum anima, non idcirco tamen debemus excludere omnino frigus a ratione per se laeva, sed solum quod est causa minus principialis; unde dictum Aristot. & Gal. non debet abolute intelligi, sed comparative. Quibus accedit, quod dant plura mixta, quae principialis expoluntur frigus, minus principitaliter calorem; tum quia calor quoque est principia sua pufractionis mixtorum, ut dicimus quantum. Ad 2. ex Zab. rep. formales, ne forma mixta, inquit Aret., formam continet formas elementorum non secundum entitates reales, sed quod gradus formales, licet non secundum omnes, & integrum eorum rationem, qua ratione dicuntur contineri in elle refracta, & perfectius continetur forma elementi predominanti. Zab. verò ait, formam mixti aliud non esse, quam collectionem plurim graduum, & realitatem formarum elementorum, & simetram illam esse formalitatem mixti; ita ut cùm forma ignis, & aliorum elementorum, habens omnes realitates, constituantur elementa in propriis specificis, at quando admittuntur aliquas realitates, & adinvicem miscuntur, sic constituta varia mixta juxta varia admixtiones, & definit esse elementa, nec habent amplius idem esse specificum, fed transirent in esse carneum, aureum, &c. & idcirco unus elementum dicitur in aliquo predominari, quia plures realitates illius reperiuntur in illo mixto. Ex quibus colligitur aliud discrimen, quod inventur inter illos Doctores, aliqui enim in mixto ponunt formam mixti realiter a formis elementorum distinctam, ali vero hanc mixti formam allertur esse solum collectionem, & simetram formarum elementarum, nec aliam formam agnoscunt realiter ab illis distingdam, & de novo advenientem in generatione mixti.

quod in alteracione elementorum durat ad illud transiens, quia immunit
contrarium agit in aliud, & hac actione elementa contemporan-
tia, ita ut quodlibet habet aliquod omnium qualitatum, potest
datur alio immannem, quia possumus elementa fuisse quod qua-
litates refra-ctio, calor, & frigiditas in illo tuto aggregate ex ele-
mentis inexistentes agere in ipsius totum actione immannem, quia
tenus secum est, & humidum producendo ilium dilatationem,
& congre-gationem; tunc ad argum. resp. ante, non che verum
de actione immannente, sed de transiente, imo nec effervescere um-
nus actionem esse inter formaliter contraria, nisi de aegente uni-
voco. Vel 2. resp. ante, omnis adit inter elementa est per effe-
ctus primarios, vel formaliter, vel praecipi-positivo, ad illud transiens
est formaliter per illos, immannem vero praecipi-positivo, si illa qua-
litates ilias non formaliter remaneant in mixta alteracione, sed vir-
tutibus in mixto manere, ita Scotice cum Scotto d. i. Thomiste
cum D. Th. i. p. q. 76.art.4. Nominales, Suarez disp. 5. Met. fec. i.o.
Joel. i. de Gen. q. 17. Combr. i. q. 9. 4. RV. tr. de Mint. q. 4. Huir. disp.
6. fec. 2. Mur. disp. i. q. 3. Arriag. disp. 2. Phys. fec. Averia q. 3. fec. 2.
& 4. Folij. 7. Met. c. 16. 2. & alii. Quid autem fit elementa virtualiter
in mixto manere, non formaliter ab omnibus explicari. Aliqui enim
hanc continentiam explicant in ordine ad qualitates tantum elemen-
torum, & virtualiter accidentaliter, non substantialiter, aut in dis-
cordia ad formas subtilitatis, sed quantum in mixtis reperuntur pri-
mae qualitates, que virtutes dicuntur elementorum: ita Thomista,
quibus adherunt RV. & Combr. qui adhuc diffident, nam aliquae
qualitates ilias non formaliter remaneant in mixta alteracione, sed vir-

mitler inclusas in quadam qualitate resultante ex illis quatuor de novo, citatur Scin. 10. Motq. 2. Javelus 8. Met. 4. Greg. d. 1. 3. 3. 2. & a Ruvio citatur Scotus; Alii verò non unam, sed duas dimitunt qualitates resultantes unam ex calore, & frigore, aliam ex humiditate, & fuscitate, ita Dur. 2.d. 30. q. 5. Saxon. de Gen. q. 10. Conculator differ. 6. alii concedunt qualitates primas remanente in mixto formaliter, sed adhuc admittunt quintam qualitatem virtutin illas includentem, alii tandem folum quatuor qualitates primas ponunt in mixto, ita communiter. Scotus verò fieri admittat has qualitates primas formaliter remanentes in mixto, nec aliud qualitatem illas virtutibus continentem agnoscat, adhuc tamen hanc virtutem continentiam elementorum explicat in ordine ad formas subtilitantes, quia vult formam subtilitatem mixti includere virtutin illas elementorum, & forte ab hac Sent. Canon. & Arel. nonnulli folis verbis discrepant, ut videbimus; sequantur Suarez, Mol Aver. & alii.

A R T I C U L U S . I.

*Obtenditur, & explicatur continentia virtualis elementorum
in mixto.*

Dicitur primo, elementa non formaliter, sed virtualiter remanente in mixto; ita Doctor cit. quemadmodum offendimus precipue ex constitutione aliorum; & primis non remanentes formas elementares in elle refacto, sicut vires, ut dicitus Ragi-
nam Arifon, de Geogr. Ait, *Qua nesciuntur, facultates elementorum
corrumptant, & tunc neque illorum contrarium altervorum simili-
tudine est, sed medium inficiat: Et primis quidem elementis ita conser-
vatur, ut his antea carnes, &c. sit, & que salis, et aliis
solidis frigido, frigido antea calore, & quando ad mediam transitionem,*
*& I de Gen. 38 a miscibilis activa debere olla, & passiva, ex quo
deinde in fine deducit mixtionem esse miscibilium altervorum
animos: ex cubibus partes, miscibilia in mixtione debere alterari
quod autem in suis iuriis, iuris impinge potest mixtum
admixtum plurimum qualitatibus, non autem confunditione compo-
niti elementis, sed effectu in parte, et effectu causa formalis inim-
pedibilis à Deo manifestum foret in materia, refutatur. Quod
fides forma e filii iuris, ergo veris, & realiter quellibet pars mix-
tum non efficit mixta. Nec quoque iuxta, quod alii dicunt, quilibet
partem mixtis esse mixtan, non proper elements, sed proper
formam mixti, que per totum diffunditur. Non valet, qui inten-
tum Philosophi est offendere elementaria inter se misceri, ut mixtio
non sit juxtaposita elementorum, unde loquitur de miscibiliibus,
non de formis mixti, itau quellibet pars mixti continet omnia
miscibilia.*

21. Accedit quod cum inanimita non determinat nisi minimum, pars illa forma mixta formans portunculam aquae separari, & separata exire, ergo de ratione mixti non est includere omnia elementa, sequela patet, qua forma mixta respicit particulam illam aquae ut dispositio adaequatum, & naturalem, ne habet ut anima, qua varia simul explicit, formas partiales pro sui conseruatione, qua ratione exigit minimum naturale. Tum quia non videtur, quo padio picis posit ignem in e contiene, quia ab Oceano extinguitur, videamus enim partem tellurium inflammare tormentarium polverem, co quia ignis tunc excedit, exiguum aquae applicatum calci (quo exemplo utitur Ragul.) qui dissipat harmoniam elementorum, diffidat enim, ergo multo magis tota immensitas Oceani extinguit modicum ignem includitum in pliculo, sicut ferrum ignem imferum in aqua extinguitur. Neque dictas formam mixti conservare illum ignem, & defendere, sicut conservat calorem plicis, ne ab aqua frigore defatur. Nam contra hoc est, quia calore illius naturalis provenit, & conservatur ab anima, unde recedente anima, statim recedit calor in plice, & defatur ab aqua, ergo forma mixta non potest ignem conservare, tum quia introductionem formae mixti in agniseniti, deberent particulae ignis applicari, & commiscerri in aquis, & cum aquis, quod naturaliter videtur impossibile, deberet enim extinguiri, per dictum enim. 37. Tum quia nullum elementum est praedominans in mixto, ut dicebamus num. 19. omnia haec elementa violenter querificant, maximè levia, nam quamvis non sunt in mixto sui iuri, & habeant vires, vel qualitates refractas, non ob id adiumentum proprias passiones, & inclinations ad locum fufum, & quamvis sint ordinata ad mixtum generationem, adhuc in ordine ad proprias naturas violenter querificant, sicut de motu aquae ad replendendum.

19 Accedit etiam, quia lequeorū omnium mixtorum esse idem temperatūram, quod est fālūm; fēq. prout, quia temperatūra ēl dispositio primarū qualitatū, ut q[uo]d dicimus, ergo si primas qualitatēs omnīo in summō remanent, eodem modo ēlēnt in omnibus mixtis dispositōe. Ragul. negat fēq. quia elementā non omnīo paribus virbiis ad mixtionē accēdunt, fēd quod ammodo inparibus, ita utrūm elementū paulisper alterius excedat, & idēc quia modō hoc, modō illud excedit - alterius temperatūra varietas. Contra, vel ille excessus est sufficiens, ut excedens agat in debilius, vel non, fēd adhuc vites habet impeditas; si primum, ergo ager, cum sit agens naturale, & si debilius non habet qualitatem in summō, si secundum, cum sit excessus fētenuis, ut diximus disp. 2. q[uo]d iart. 2. & q[uo]d 5. certe neque illa causa diversitatēs temperatūra, quia temperatūra mixtiorum sunt ita inter se diversa, ut unum non paulisper, sed secundum plures, & plures gradus alterum mixtum excedat, ut patet praecepit in venītis. Et tandem quia hæc opinio debet admittere alias primas qualitatēs præter illas elementorum, nam calor, & frigus &c. elementū per ipsum non percipiuntur, & tamē mixtum percipit calidūm, vel frigidūm, ergo ille calor, vel frigiditas erit à calore, vel frigore elementari distincta, debet etiam admittere in pulvērē tōrmentario summatim calorem, in flappa, & ferro summatim humiditatem, in vino summatim ficitatem, quia omnia ex ipsius ministris apparet fall.

20 Tertiū, quod non remanent elementare formæ in eis refraido quod substantiam, ostendit illis rationib[us], quibus dīsp. 2. q[uo]d 2. probavimus substantiam non sūcipe magis, & in minus, & contra Aver. faciunt etiam precedentes rationes; contra Zab. quoque argu potest, quia vel illi gradus sunt aliquid Phycicū, vel Metaphysicū; si secundum, ergo ex eadem omnino realitates Metaphysicae effant ante, & post corruptionē substantialem, quod est fālūm, quia realitates Metaphysicae destruuntur omnino ad corruptionē individui; tunc quia non nisi quaedam realitates communes mixtis, & elementis à quibus prædicta communia lumenatur, quia realitates pertinentiæ solum ad elementū fūn differentiae specificæ constitutives elementa in propria specie, nec rea allat. Metaphysica reperitur constitutiva speciei, omnī enim vel et genus, vel differentia; & sic unum elementū possedit in aliо elementō remanere, quia in illo adeo realitas communitate, quia omnia fūn falla. Si primum, sicut illud Phycicū erit singularis, & per consequens ad aliquam speciem pertinabit, vel ergo illa realitas pertinet ad speciem elementū; & sic erit eadem cum forma elementū, & per se inveniatur, & inveniatur in aliis elementis, & in aliis elementis.

²⁰ Secundo, quod non maneat refracta formæ substantialis secundum gradus qualitatis, sed perfecta secundum substantialias, prout, quia vel idem elementariae formæ sunt inter se compenetratae, vel alterius speciei, & sic in elementis eius plures formas speciei; unde non effici corpora simplicia. Tum quia specialiter contra ipsum arguitur, quod non ponit novam formam distinctoram ab illis gradibus elementaribus, sic enim mixtum efficit formam quid aggregatum pertinet.

uita positionem plurium; non quilibet pars mixti esset mixta; datur nova generatio subtilioribus ab illis termino formali, neque sunt illa realitates terminare generationem mixti, quia jam praeceperant in materia; nec orto illis & simmetria, hac enim est simplicitas mixti; non enim elementis perfectius, quia includerent imperfectiones elementorum; ita enim cum remaneant in mixto, habent rationes potentie recipiunt illarum, quia in generatione mixti deperduntur, à quibus actuuntur, & sunt in ultimo efficiuntur, & potencia; elementa efficiunt tota cherogenae conflantes ex illis realitatibus. Motus naturalis non efficit velociter in fine, quia in principio, nam si lapsus è quo descendetur, velocius per ignem moveatur, quam per aeren, quia per ignem realitates aqua, æqua, & terræ pellegent deorum, realitates ignis foliis refiserent, vel latenter efficiuntur, at cum deinde per aeren moveretur, folium realitates aqua, & terræ impellerent, non realitates ignis, & aeris, per aquam realitates terre detuderentur, ergo tempore motus retardari posset, quia remitteretur virtus impulsiva; quae omnia sunt absurdâ. Ad Arvel. dicimus. 24.

Quarto, quod virtualiter remanantur, & in potentia, sensu à suffici-
ent divisione, & prob. aut. A. rist. nam 1. de Gen. 84. & 86, aperteſſit
elementa potentialiter, & fecundum virtutes manere in mixto,
quod repetit 2. de part. Anim. cap. 1. & 3. coel. 3. proponit istam que-
stionem, amaneantur vel potencia in mixto, & non est verisimile,
quod permaneant in potentia intelligentia de permanentia, fecundum vi-
res colligatas, vel fecundum qualitates, aut formas refractas, qui
tunc non nullum adequare debet, remanent enim aliis modis, inci-
pient manendi virtualiter, ita ut nihil omnino elementorum fit atū in
mixto. Verum est tamen, quod varie ad arbitrii autoritates illæ ex torquentur, magis tamen patet ex feſu, conclus.

23. Dicimus t. datur in mixto prima qualitas non virtualiter in aliqua inclusa, sed formaliter, qua ratione mixtum dicuntur elementa continere virtualitate accidentalis. Conclusio eft Scoti in 2.1.5. Ad 2. princ. ubi aperte ait dari in mixto elementis familes qualitatibus elementorum, quanvis in illa additione dicat non esse familes in specie, sed in genere, clarus habet ad 4. c. 4. & d. 3.3. ad 1. mixtum, concedit aquam artificalem, quea facundum ipsum vel unum mixtum, habere frigiditatem, et humiditatem familes qualitatibus aquae elementaris, & d. 4.4. q. 1. E. & d. 4.9.1. fere per totam id multitudes repetit, unde mirarim, quomodo Ruvius ipsum citet pro parte opposita. Et prob. primus quod non detur qualitas virtualiter continens primas, tum ex Arif. citandum 2.6. quibus in locis has qualitates admittunt in mixto; tum quia experimur fenu factus has qualitates in quolibet mixto in suo statu naturali permanente, nam vivens intus est calidum, metallum frigida, qualitates autem virtutiales non sunt feminiles in seipso, solus enim color formalis est movet viuum, & formalis formis solum auditum, non aliquid virtualiter continens colorum, ac sonum, ergo formis formalis color, & formale figura possunt movere sensum tactus, non aliquid virtualiter calidum, aliter piper, allium, & hujusmodi per sensum calida percipientur, quod est falam; si ergo dantur in mixto ita prima qualitates formis literarum, non datur qualitas virtualiter.

24. Ex his colligitur, quonodo sit verum unum elementum prævalere alteri in mixto, & prædominari, quia scilicet forma mixta magis similitudinem, & convenientiam eft cum forma unius elementi, quam cum altera in qualitate, & per consequentem etiam in entitate, quatenus eft principium radicale illius qualitatis. Similiter in corpore aetherogeno secundum diversas partes potest dici hoc, & illud elementum prædominari, sic in corpore animato propter quatuor humores quatuor elementis correspondentes [nam in flava bili prævalet ignis, quia ex eis poterit exercitare in fecritate, & calore, in fuscione prævaleret aer, quia ex eis exercitare in frigideitate, & humiditate, in pituita prævaleret aqua, quia ex eis exercitare in frigideitate, & humiditate]; & in atrabilis terra propter excusum frigideitatem & fuscitudinem] membra diversimode dicuntur temperata, & in uno elementum dicuntur habere dominium, in alio aliud, juxta excusum humorum, vel qualitatum.

A R T I G U L U S I L

Solvantur objectiones:

26 **I**n oppol. arg. contra **i.** conclus. primò authoritatis Arif. Prima authoritas sumitur ex **i.** de Gen. cap. de mixtione, ubi plura dicunt ad mixtionem spectantia; nam text. **83.** probat Arif. mixtionem non esse generationem, quia in generatione alterum corruptitur, ut in mixtione omnia corruptur; mixtio est generatio; unde text. **84.** duas propositiones affert, prima est: *mixtio enim est genitio.* **85.** *qui mixtio est genitio.*

Ex hoc colligunt Doctores mixtum virtualiter contineat elementa virtualitate accidentally, nam qualitates illarum primae, quae in elementis sunt dispersae, quia in uno folum duae qualitates non contrariae reperitur ex dictis disrupt. q. 6. in mixto omnibus sunt conjunctae, cum naturaliter poscat temperiem, & mixtionem omnium qualitatum, & quia illae qualitates elementis convenient in summo, & excellenti gradu, ipsi specialiter sunt attributae, & appropriate, & conqueantur, quia in mixtis in eis temperato reperitur, recte quadam illas qualitates polunt dicta elementa virtualiter in mixto contineri, quia adiunt in mixto virtutes elementorum, ut dicitur Arifil. cit.

Dicitus tertio, formam mixti virtualiter continere formas elementares virtualitate subfiantilis; ita Doctor cit. lit. B. Prob. primo exemplo, nam medium species ab extremis contraria disfundit dictum participare de extremis, quod non est intelligendum de formal participatione, ita ut veré entitas albedinis, & entitas nigredinis sint ad unum in rubine, quia rubor et sequē simplex entitas, iuxta extrema, sed dictum medium per participationem propter naturalem quandam convenientiam, quam habet cum extremis, qua convenientia non adest inter extrema; ita in proposto dicendum, nam mixtum et medium aliquod inter elementa, & illa participare dicunt, quia quandam naturalem convenientiam habet cum qualibet forma cuiuslibet elementi, quatenus felicit ex natura fuit, & radicaliter expofit pro difpositione illam qualitatem, quam polfulat forma illius elementi, quam convenientia non est inter elementa. Accedit ratio, quia continentia virtualis est duplex, una in genere causis efficientibus, quia una forma aliam dicitur continere, quia potest illam producere. ut Sol virtualiter

les, & impotentiae animalium, praesertim fenebris, & mors, respondet esse, quia constat ex aliis extra suum locum confluunt, & per consequens in propria loca conantibus abire, unde fit, ut dissolvantur, &c. de Gen. anim. c. 8. negat feme posse decidi ex omnibus partibus animalis, quia decideretur etiam ex elementis. Sexta sumitur ex 7. Met. in fine, ubi Aris. simul bac exempla conjungit, sicut littere B, & A, sunt in syllaba Ba, & sicut terra, & ignis sunt in carne. Septima habetur in 2. de Part. Anim. c. 1. & 2. ubi ait tunc viventis materialis esse partes aetherogeneas, eam autem materialis esse homogeneas, atque tandem harum materialis esse elementa, ergo sicut partes aetherogeneas in vivente formaliter pertinunt, & homogeneas in aetherogenes, ita elementa in homogeneis; hinc s. Met. 4. tres definitiones elementi tradidit, prima elementum est, ex quo inservient aliquis primi corruptus, individualis species in aliis speciebus. Secunda est, elementum corpora discutit ultima, in que alia corpora dividuntur. Tertia est, elementum est, quod primi uniuscunq; in eis quibus colligitur elementa materialia mixtorum, cuius est formaliter reperiendi in compagno. Neque dicas elementa esse materialia transuentem, quomodo vinum dicunt materia; Nam sic ipsis posset dici materia, & elementum hominis, quatenus materia primi cibi jam est sub forma litteris, sed etiam de quatuor elementis secundum opinionem Antiquorum, ut mox dicimus, hinc eodem modo volens in 7. declarare compagnum esse a partibus componentibus diffundit, in quis ultimum dividitur, propter quod vocantur elementa, exemplificat iisdem exemplis quibus usus fuerat in 5. Met. & consequenter sicut in 7. haec simplicia corpora vocavite elementa secundum antiquos ponentes illa principia rerum naturalium, ita in 7. ait haec elementa in mixto esse, & ab ipsis mixtis distinguuntur, supposita illa opinione, aliter sequeretur, si exempla essent in omnibus similia, sicut sicut litterae integræ manent in syllaba, quia non est, nisi quod ex illis aggregatur, ita elementum omnino immutata aggregata mixtum, quoniam non concederetur adferari.

27. Resp. ad 1. auth. quod cum Aris. in tex. 82. negat mixtione esse generationem, non intelligentiam absoluere quia etiam mixto est generatio substantialis, ut diximus, q. 1. fed de illa generatione loquitur, in qua unum in destruitur, ut nullo modo in alio remaneat dicatur, ut patet ex ratione, quan adducit, ita ut fenus mixtione non est generatio, quasi quod omnis generatio sit mixtio, & ad conversionem dicatur, sed folum illa generatio erit mixtio, quia, sicut manifestetur, uniri dicatur in mixto producio, falso virtualiter, & in tertiam quandam transire naturam, in prima propositione tex. 82. solum afferit elementa, quia virtualiter continentur, sed debet comparationem attendi, quod tam partes aetherogenea sunt materia homogenea, quan elementa sunt mixta, sicut illa sunt materia formaliter permanentes, illa vero materia virtualiter permanentes, sed formaliter transire. Ad 7. dicimus comparationem non fieri in hoc, quod sicut partes homogenea manent in aetherogenes formaliter, ita elementa in homogeneis, aliter sicut aetherogenea, ut sic, dicunt quandam collectionem partium, & non unum per se, ita mixtum, quod est folum, nec mixtum homogeneum dici posset, si formaliter elementa continentur, sed debet comparationem attendi, quod tam partes aetherogenea sunt materia homogenea, quan elementa sunt mixta, sicut illa sunt materia formaliter permanentes, illa vero materia virtualiter permanentes, sed formaliter transire. Ad 8. definitions ex 5. Met. respond. ex Scoto in 2. cit. & super illum tex. Met. quod solum prima est vera definitio, & solum materie prima convenit, non alia, quia haec solum est omnino irrevolubilis in partibus diversis rationis hoc enim notat. *ly individualis species in aliis speciebus*, quoniam enim materia non sit sub specie completa, est tamen sub specie incompleta ex dictis dupl. 7. Log. qu. 1. art. 1. Nec urgunt inflatio verbalis, quam facit Contar, quod scilicet hoc nomen elementi, qui frequenter ab Aris. tributus simplicibus corporibus, quam materia, cum absolute Aris. tradidit definitionem elementi, de illis intelligenda, non est illa. Non urgat, quia scilicet se declarat Aris. loqui de materia prima per *ly individualis species*, secunda vero non est definitio, sed eis exemplum, & declaratio definitionis posita, non quod illa definitio quatuor elementis convenient, sed adducit exemplum in sententia antiquorum ponentium principia rerum naturalium esse elementa, unde ait: *Similiter vivas corporum elementa dicunt*; per ly dicimus annus sententiam veterum. Tertia similiter non est definitio, sed quoddam attributum convenientis omnibus elementis, sive propriis, sive impropiis sumptis, quam diffundunt ibi ante praemiserat; ex quod patet non loqui illi Aris. de illis elementis. Vel dicendum sub illis definitionibus comprehendit etiam elementa, quia sunt materia mixtum, ex quibus sunt mixta, & in quibus elementa permanent, non permanentes formaliter, ut materia prima, sed virtutem, quoniam nec vinum, nec cibus possunt dici propriè elementa aceti, & hominis, quia non permanent virtualiter, nec sunt mixta nisi ageret.

28. Ad 4. dicimus Aris. ibi arguere contra Platonom, & Democritum, qui ponunt quidem elementa formaliter in mixto alterebant adhuc habere proprias figuris inseparabiles, unde refit ad hominem conclusit, non ex propriâ sentientia; quomodo intelligendus est in lib. de Seni, & Seni cap. 2. ubi reprehendit primo Empedoclem, quod putaret oculum contare porrumum ex igne, dicitque, Democritum bene ponere oculum esse potius aquam, quod dictum fuit ad hominem supposita illorum opinionis de permanentia formalium elementorum in mixto; unde poleta conclusit Aris. oculum esse aquam, quia sicut aquae proprietates, scilicet humiditas, fluiditas, claritas, plenitudo, &c. unde notanter dixit aquam, non aquam, ut loquebatur Democritus, quia non est formaliter aqua, sed folum virtualiter, & properalimentationem in qualitatibus. Ad 5. dicimus Aris. in tex. 39. arguere contra Empedoclem ponentem elementa secundum substantialia in mixto, & formam mixta, quia nihil ageret, imo augmentationem fieri dicebat a naturali motu elementorum, ex quo arguit Aris. quia si forma mixti nihil ageret, jam elementa dificerent a mixto, ergo ad hoc ut deincepsur, debet forma mixta aliquam actionem habere, quod est contra Emped. unde loquitur ad hominem. Quod vero ait Ragul, non esse inter ipsos diffidum de contentia formalium elementorum, sed de principio actionis, & conte-

querent quod primam propositionem loqui. Aris. ex propria sententia dicimus ibi Aris. non querere continentiam formaliter, vel virtutem elementorum, sed folum est in hoc convenire cum Empedocle, affinitas autem hanc continentiam formaliter ab Empedocle conceperat, ut improbus ostiositatem formam mixta in sent. Emped. in tex. 52. sicut elementa non probabilitatis, sed pro qualitatibus ipsorum, nam substantia non est per se probabilis, & consequenter inveniens percipere potest elementa, quae sunt ab ipso separata; at igitur, qualitates elementares, quae sunt in fenu, non percipiuntur, quia deficit medium; vel accipit elementa pro illis corporibus, & humoribus in vivente responsum correspondit elementis ipsi, ut infra dicimus, quomodo intelligendus est in 2. de Cœlo 34. dum ait viventia corrupti, quia elementa componentia penitentia propria loca, & in 1. de Gen. anim. c. 8. dum negat feme ex omnibus partibus corporis decidere.

29. Ad 6. dicimus sententiam Aris. ibi esse, offendere compagnum quid diffundunt esse elementis componentibus, & exemplificat de syllaba BA, & de carne ex igne, & terra, non quia pater vere, & formaliter ignem, & terram in carne reperiit, sed quia jam supra in 5. Met. 4. loquens de elementis exemplificavit etiam non solum de litteris, sed etiam de quatuor elementis secundum opinionem Antiquorum, ut mox dicimus, hinc eodem modo volens in 7. declarare compagnum esse a partibus componentibus diffundit, in quis ultimum dividitur, propter quod vocantur elementa, exemplificat iisdem exemplis quibus usus fuerat in 5. Met. & consequenter sicut in 7. haec simplicia corpora vocavite elementa secundum antiquos ponentes illa principia rerum naturalium, ita in 7. ait haec elementa in mixto esse, & ab ipsis mixtis distinguuntur, supposita illa opinione, aliter sequeretur, si exempla essent in omnibus similia, sicut sicut litterae integræ manent in syllaba, quia non est, nisi quod ex illis aggregatur, ita elementum omnino immutata aggregata mixtum, quoniam non concederetur adferari.

30. Secundum arg. experientia, videmus enim mixto relvi in elementa, unumquodque autem relvitur in ea, ex quibus confat,

antece. prob. non in combustionē ligni accendit flamma, quae est ignis, legregantur cineres, quae sunt terra, exhalat fumus, qui est vapor aereus, & effundit humor aqueus ex ligni extremitatibus. Ex cada-

vere etiam dum patet, haec omnia legregantur. Ex herbis, &

floribus a lambico educti aqua, vel oleum, quod deinde in aere, & ignem relvitur; In calce autem infusione aqua ignis so-

pitus jacet, sed polypus aqua superefunditur, statim ad fumum lo-

cum tendit, & lapsi relvitur. In urinæ fæces appareat terra, quae residet in fundo vasis; neque dicas eufradii terrena partes a virtute concordia animalis produci, quia virtus concordia fa-

morum hominum non est productiva terra, sed mediante calore ef-

ficiat partis alimenti crassiores a temporibus; ex quo habetur par-

tes illas terreas præfuisse in alimento. Per collationem diuorum cor-

porum, scilicet filicis, & chalybis, excitatut ignis, qui non fit de-

novo, nulla enim potest assignari causa productiva, si namque di-

catur, ut diximus dicitur de Cœlo 276. produci a Cœlo pro-

ppter maiorem aeris raritatem a motu caudatum, hoc est folum, quia

ignis exclusus est crassis, & densis, ut patet ex eius defensu; tunc

qua ignis raro aere in tantilla quantitate non combureat somitem;

tunc quia in qualibet confidit diuorum corporum ignis excite-

tur, qui tempore incalcat aer, quod est folum; excutitur ignis,

atque pars diuorum corporis momento le communiquerat, atque ita fit, ut ignis, qui ibi latet, soluto vinculo subi-

to exiliat.

31. Resp. ex Angelio de Prop. form. pag. 96. in quolibet mixto esse peritura realiter quodam elementa in poris ut aquositatem, aere, terram, quem tamen non est vera mixtio, cum sint difi-

cientia corpora, & solium juxta posita; sicut sicut elementa sunt im-

pura ex mixtorum perfusione, ut mixta sunt impura ex elemento-

rum admitione; inlittera in mixto etiam maxima partium difor-

mitatem, quarum aliquae sunt plures terrenæ, aliquae aquæ, aliquae aereæ, aliquae ignis, five horum naturis valde similes, & virtu-

ribus, & proprietas diversas, & artifici a mixto segregabiles,

qua ratione dicuntur elementa a mixto separari; id est partis separari

naturis illorum magis similes, quae partes sunt tam verè mixta

quædam corpora, hoc totum patet in quatuor corporis humani

humoribus, ut diximus n. 2. Ex his ad arg. dicimus nunquam mixtum immediate in elementis refolvi tanquam in partibus formaliter compo-

nentes, sed in alia mixta elementis simili, vel si relvatur in ele-

menta, hoc erit non per veram mixtione, sed per quandam adhe-

sionem in poris; unde in ligni combustionē flamma illa antea non

erat, sed de novo adventit ab agente extrinseco, cuius virtute plures

litterae partis sunt relvatae; nec cincriscunt terra, nec

fumus, sed quid mixtum; nam diuorum mixtorum cineres,

& fumus diversas habent virtutes, quod magis patet in humoribus

corporis humani; nemo enim affectus flavum bilere est ignem, fan-

guinem aeren, pittacum aquam, & atracum bilere terram; similiter

ex herbis evanescunt non est effectualiter ignis, & aer; humor

vero ille aquosus vel non effectualiter aqua, ut haberit Scoto 4. d.

qu. 3. quod patet, quia potesta retine plures litterae proprietas, &

herbarum, unde nec ut licet in Baptismo; vel si fumus, erit per-

mixta in poris. Idem dicas de partibus illis terrenis in urina reper-

itis, quae sunt vera terra, utique in qualibet urina reperiuntur,

& quilibet morbo lapideo laboraret, est igitur aliquod mixtum de

novo genitum in renibus, ut aliis partibus corporis animalium, ut

doctet Licet, de Lap. Bonon. cap. 7. & 8. ex materia crafa, & viscida

quandoque post actionem caloris a nimio frigore condensante ma-

teriam illam in lapide, quandoque ab excedente calore resolven-

te tenuiores partes in haultum infensibilem, & corporis spuma, fed extrin-

secum.

32. Quartus si elementa non permanent formaliter in mixto, ergo

non necessario precepimus debet generationi mixtorum, sed quodlibet posset ex uno tantum elemento generari, quod est folum, quia

non est mixtio, & nutritio posset fieri ex uno elemento contra

Aris. 2. de Gen. 50. Tum 2. si folum virtualiter esset in mixto, ergo

Cœlum esset mixtum, quia virtualiter continet elementa; homo quo-

que non esset formaliter terra, & sic falsa esset illa propositio pulvis
es, & in pulvorem revertens.

Relp. primum argum. tangere difficultatem illam, quod ejusdem necessario ad generationem mixti praeceperuntur; quia nam enim omnia quatuor alteruntur intervenient, & addit Piccolib. de Mix. cap. i. quod si aliquando unum solum elementum adest, antequam intulget forma mixti, prius in illo elemento introduci debet formas aliorum in eis refracto. Cardanus lib.2. de Subtil. & Arel. I de Gen. q. 9. ac ferunt duos folum intervenient (cūlcer aquam, & terram, cæstra virtute scilicet qualitatibus mediis); unum tamen elementum non sufficit, ne prater citatos sequuntur Lictetus lib.2. de his, qui diu vivunt fine alimento c. 4. Dard. de An. digress. 2. Coninch. de Sacram. qu. 74. art. 8. dub. vñ. & ali.

37. *Dicimus tamen ueum mixtum posse ex alio mixto generari, ut patet praecipue in viventibus, & tunc ita generari effet aliquatenus mixto, quatenus miscibilia virtualiter præcederent in mixto corrupiendo: Posse quoque ex uno tantum elemento produci, quod probat Scot. 2. d. 1. D. ex Gen. 1. ubi picces, & alia animalia ex aqua sola dicuntur producenda, & patet, cum aqua in unum converterit, ut dicimus qu. 5. fuit hanc non esse mixtionem diximus supra q. 7. fed volum mixti generationem. Pollo quoque ex duobus elementis engenerari scilicet aqua, & terra, certe per virtutes concurrentibus est probabile; non enim ignis substantia fermentum intervenient, maximè cum mixta in aere, vel in aqua generantur, non enim est verisimile tunc particularis ignis sub concavo Lune existentes motu. Canticus destrudit, quia fatale ignis non posse tam deorum descendere, quin extinguetur, & maxime in aquis, nec tandem permanere, nec et verum per totum repertiri ignes exhalationes, hac enim si non differant a terrenis exhalationibus, certe non ignis substantia, sed virius illius concurrebat scilicet calor nam exhalationes illas non differant essentialem a terra ex diffusione. De Cœlo num. 173. at si fuit verius ignis quomodo in valitudo aquariorum Oceani non extinguitur? quomodo tormentarius*

et aquarium. Oceanus non
polvis ab illis non acceditur; quantum posset propter inge-
nium animalium extare? si enim ad tantum exhalationes istae ubique per-
fusae, maxime a maximo oriente ignis. Nec tandem valet, quod
ali Piccol, debere feliciter formam ignis ante mixta formam de novo pro-
ducere; tunc quia non adeo illa necessitatem posset per aliquibus
generata; tunc quia vel introducereatur in eadem materia, in qua
addelementa elementorum forma, & sic duae fortes non superordinate in
eadem materia, nunc modis compliciti implacat; vel in diversa parte
materiae, & sic debet contemporanea pars alterius elementi nec
posset alignari corrumptam silam, & generans ignem non igitur
necessarium requiritur ignis secundum substantiam; & quandoque
nec requiratur aer, non est tamen absolute negandus, quia ali-
quando concurrit, maxime quia facile permiscetur; & se leviter
in illis iuxtagregatis ex aqua, & terra, unde poterit aer agere, &
pati; ex quisibat ad a. ar. an. ver. nutritio pollic fieri ex uno
cunctum elemento, dicimus dup. leg. Ad. 2. negotiis Caelum dici
mixtum, quia elementa continent virtualiter effectiva, non virtuali-
ter in genere quasi formalis causa; nec homo efformaliter terra,
sicut nec efformaliter ignis, aut aer, dictar tamen polvis, quia
nisi primum ex terra fuit compactus, & in terram tandem ultimata
corruptionis relinquit.

38. Contra 2, concil. arg. ex Gen 48. ubi dicitur per mixtioneum calidi, & frigidi, & siccii generari mixtum, qualis medium in extrema, medium autem neutrum est extremorum, ergo qualitatem mixtum habere aliquid a qualitatibus elementorum. Tum 2, contra recta ut fuit illae qualitates, non possunt esse simul in eodem subiecto. Tum 3, si non adfert faltem aliquam quintam qualitatem, quodlibet mixtum facile corrumperetur, quia proportio primarium elementorum debili est, facilius destruatur a contraria extrinsecis, ergo dari debet aliquam qualitas sua virtute contingen omnes quatuor, que polit corroborare illas, & intendere, si ab aliquo extrinsecis contrario fuerint remissae. Tum 4, cum illa proportio qualitatum in individuis consistat, faciliter disolvetur per angustum quantumvis parvum unius qualitatis, quod est falso, quia mixtum non est in statu naturali, & consequenter animal agrotaret, & tamen experimunt, etiam si homo per motum nimis incalcat, non obstat primitam amittit fastidium. Rcp. medium non est aliud extremorum secundum excellentiam, et tam aliquod extremon per participationem. Ad 2, neg. aliquid in gradibus remissi ex dictis disput. i. q. 5. Ad 3, sufficere formam substantialem, ut evenit in elementis, nec tum multiplicandae entia fini necessitate, ut diximus disp. i. q. 3. Ad 4, concedimus anima tunc agrotaret, sed talis morbus proprius est speculatorum, & philosophorum, non practicorum, & medicorum, qui sollem illae, qui notabiliter laedit corpus, vel proxime laderet potest corporis, ne proxime exercunt functiones, tunc quia forma substantialis determinabit dispositiones connotatares in aliqua latitudine, non omnino in individuali, ex dictis disp. i. q. 6.

39. Contra ult. arguant Thomistae, si forma mixta virtualiter continet formas elementorum, tam tribuerit materiae denominationem aeris, ignis, &c. quod eum fallit. Tum 2. non omnia mixta perfectiora sunt elementis simul sumptis, quia datur aliqua, que neque habet nisi familia generare, quod tandem competit elementis. Tamen debet perfectione modo tribueri, & perficeri operations elementorum, quod patet esse Rely. ad t. neg. seq. quia non continent formas elementorum sicut graues formales, nec sicut rationalis continent sensitivam, ut diximus explicando conclus. Ad

Q U E S T I O N E R Y.

De Temperamento mixtorum.

Certum est ex dictis disp. 3. q. ult. quamlibet formam mixta non expolice primas qualitates in quocunque gradu, sed determinato, nec omnes formas mixtorum populare qualitates s. in eadem intentione, sed unam in tali, alteram in alia intentione, & ita proprieta qualitatum in tali intentione determinata & remissione vocatur temperamentum, seu dispositio, & conexio congrua forma mixta; loquimur autem de temperamento marum qualitatum, nam ex iis aliae qualitates secundae prosumunt, & quanvis ab aliquibus fit fieri etiam de temporento qualitatum motivarum, scilicet gravitate, & levitate, non ita tamen sententia hæc difficultates non urget, quia non potius virtutem motivam esse quid aggregatum ex gravitate, & levitate secundum intentionem, & remissione, sed unanquam ex virtutem illæ specie distinctam ab alia ex dictis disput. 3. de eius.

4. Temperamentum igitur, sive complexio est primarum qualitatum, sive secundum intentionem, & remissione, sive dispositio, & conexio.

um symetria & proportio ; que symetria non est qualitas quae a primis distinguit, ut ostendimus nu. 32. sed formulatio dicitur, & relationem ad invicem illarum qualitatium, non vero temporenum : formulatur dicat relationem illam, & fundamentaliter nominetur prima qualitas sic diplostas , vel formulatur dicat prima qualitates seu quodlibet de nomine ; Combris. 2. de Gen. 8. qu. finitum hoc secundum, quod probant ex Combris. 2. de Gen. 8. qualitate, et ceteris, quod unum alter fit contrarium, quod fit causa ultiorum operationum, & functionum corporis, diplostis materiali ad recipiendum formam, &c. qua omnia non de relatione, sed de ipsi qualitatibus verificantur ; Verum si dicatur hæc attributa avenire temperamento ratione fundamenti, non facilius posse supponi, qua faziliissime proprietates fundamenti relatione trahuntur ; symetria enim formaliter non nisi relationem significat, haec in reto ponitur in definitione, quare videtur esse formale significatum temperamenti . Solet autem temperamentum primò vidi in uniforme, & disiforme ; primum vocatur temperamentum æquale ad pondus, ut quando omnes qualitates sunt æquales in gradu, & intentione, puta quia omnes sunt ex quaruor ; disiforme, quando aliquæ qualitas excedit in gradu , & hoc appellatur imperamentum æquale secundum julianum, quia quod est aliquid ibutum, ex justitia illi tributum debet, quia ratione etiam temperamentum uniforme vocatur temperamentum, i.e. iustitia , quia non debet forma mixti, hoc autem est duplex, vel simplex, vel compositum, fuit duplicitur potest contingere talis excusus, et enim una sola qualitas excedit oppositam, & sic insurgit temperamentum disiforme simplex, & quia quatuor sunt primæ qualitates, hinc temperamentum illud quadrupliciter erit, unum, in quo tria excedit frigus, humiditas autem, & secessus sunt æquales in gradu, secundum, in quo frigus excedit tertium, in quo humiditas

adu, secundum, in quo frigus excedit, tertium, in quo humis
folia, quartum, in quo siccitas superat; at si duae qualita-
tis excedunt opposita, dicitur temperamentum difforme compo-
nens, et quae etiam quadruplicem, sicut naturaliter quadrupliciter
sunt primae qualitates combinari, primum, in quo denominantur
calor, & siccitas, & dicitur igneum, quia assimilatur igni; secun-
dum, in quo abundat calor, & humidum, & dicitur aereum; ter-
tium in quo superat frigus, & humidum, & nominatur aquenum;
quartum, in quo excedit siccum, & frigidum, & et terreum.
autoris his temperamentis in viventibus quadruplicem con-
junctum complexio a quatuor humoribus denominata, colerica con-
suntur temperamentum igneum, languineum aereum, flegmatica
aqueum, melancholica terreum, eti enim temperamentum,
complexio re vera sunt idem, obtinuit tamen, ut complexionem,
si de animalibus, & cum respetta ad quatuor humoros non
camus, unde complexione aliqui diliguntur a temperamento,
sed a temperamento a naturali elementorum proportione de-
ducuntur, complexio vero etiam ab humore adventicio derivari

et, complexio vero erat a numero adventum derivata et. 42. Primum temperatum scilicet regale ad pondus, erie et species aethera, quia cum illa proprie^t qualitatis in individuis confusat, non pollunt plures species inferiores reverti, sed plura individua; alia vero erant veluti genera subalterna, ex eiusfus ille poterit esse modo major, modo minor, ita ut una determinatum excellum requiratur in subiecto, non quemlibet; hæc tamen determinatio non dicit unum indivisibile, sicut primum temperatum, sed latitudinem quamdam habet, inclusum tamen propriis terminis intrinsecis, unde individua illius spe-

mixta possunt differre in excessu intra tamen latitudinem illam, propter novem erant species temperantia, unum temperantia uniforme, & octo difformia, scilicet quatuor simplicia, quatuor composta; & de istis querimus, an reperiantur in his secundum omnes novem species, an tantum, secundum quas.

in suis cibis non fit perfecta, & ex alia parte nulla appareat impli-
cavitibus hiis per se, & mathematicæ æqualitatis in primis qual-
itatibus, non est, cur neque debeamus hanæ æqualitatem flatu pe-
fectissimi tacit, & vel maxime quod rationes in contrarium nihil
concludunt, nec debemus affirmare impossibilitatem aliquis rei si
ne validità ratione.

13: Dicendum est, dari de fofo odio temperamenti deformis & repugnante naturale temperamenti uniforme, & aquale ad undus. Prima pars contra Aref. & colligitor ex Scot. 2. d. 15. & p[ro]p[ri]et. & d. 19. A. & d. 16. fupra A. & d. 46. qu[od] 2. S. jubius in lo- aferit in aliquo hominis parte, & in aliquo mixto calidum domi- p[ro]bi, quib[us] in animalibus praecepit perfeclis dominatio[n]is ca- ut patet experientia: quicquid enim sit de temperamento posse pro altera parte, & partium ipsius (de quo mox al- dicemus) negari tamen negat, quin, ut animalia talia- t, explicant praedominium caloris, videmus enim leones, lu- x, &c. multum caloris intus habere, itat vifera fumigare spiculum, figura evidens calorem excedere, & superare fr[ig]ilitatem, clariss[ime] hoc apparet in venis, in quo ignis valde pre- et, clementer mixtum quoddam, de fideligi datur temperamen- t[um] per excessum caloris. Deinde quod detur etiam per excedentem frigoris, pater in metallo, & venenis, idem de humido, fidelici dicendum.

Secunda pars, quod non repugnat temperamento uniformi, colligitur ex Scot. 4. d.49. v. 13. ubi referens unam fentiam, corpora beata erunt impalinibilia, scilicet propter illud temperamento aquale ad pondus, illam impugnat, non quia abolute ad temperamento sit impalinibile, sed solum quia nequit in corpore humano reperiri, ergo secundum Scotum potest in aliis corporibus reperiari, & in d. 3. v. 16. hoc devenit talius corporis Christi pericula perfecte perceptivum, quia tecum in proportionem boni positionis corporis est dilatatio existentie tactus ex 2. de Anim. & illud corpus habet optimo complexionem, sicut anima illius corporis erat perfectissima, haec Scot. at sensu talius requirit ac qualitatem temperamenti, ut dicimus, prob. possunt manifestari alterae qualitatibus, ergo non repugnat dari temperamento uniforme, conseq. patet, quia nulla appareat repugnatio, quod potest dari aliqui subfuntionali forma putulans pro-

3. quod pointum ad arque montanis locis potest
dispositio, & temperatio qualitates in æquali gradu,
qualitates illas taliter attemperari possunt, ante prob. pol.
in calidum ut fex, sed frigidum ut duo, & frigidum ut fex
et calidum ut duo ad invicem misceri, & alterari, ut ambo evadant
calidum, & frigida ut quartus, nam antequam calidum ut fex affilientur
et frigidum ut fex introducendo quartus gradus caloris, nec esset
intelligere ut introductio duos gradus caloris, quo tempore, quod erat frig.
in ut lex, evadit frigidum & calidum ut quartus, & quo frig.
etiam reagit in calidum, jam in eodem tempore introducitur
in ut lex duos gradus frigiditatis, & sic ab omnibus erunt alterata ad
qualitates, idem dicendum de humiditate, & seicitate.

Rer. Compl. & Joann. de S. Thom. neg. antec. quia actio sempervenit ex proportione majoris inqualitatibus, & consequenter semper una qualitas debet praedominari, quare naturaliter repugnat, ut qualitates refrangi ad aequalitatem. Contrà, si hæc responso valeat, certè nulla datur reactio, prob. seq. nam si ad hoc ut qualitas sit in contraria, requiritur dominium, & excusum secundum

adus, certe nunquam calidum ut tria pollet reagere in frigidum quinquequisque esse fallum offendimus. 2. Admetit, quod si calidum in octo applicetur frigido ut festum, certe poterit expellere sex gradus frigoris introducendo tres gradus caloris, & sic qualiter illa efficiatur in illo subiecto in gradibus sequentibus, licet autem in calore non esset vera mixtio, quia non conseruerent plura mitebant, attamen pollet Debet infundere in illud subiectum pluram alternam, ut connaturalia sit temperantiam illius aquale, non enim paratio ratio, cur talis forma it impossibilis, ergo naturaliter non

5 Secundo probari solet ex sensu tactus, qui ex 2. de An. 11. & dicitur qualiter tangibilium, non secundum qualiter sentientem, sed tantum secundum excellencias, & exuberancias sensuum. Quia una qualitas excedit aliam qualitatem, ergo per excellitum tactus postulat in ea ex sua ratione formaliter tempore uniforme, & prob. conseq. quia si una qualitas in tempore excederet aliam, scilicet si manus efficiat calida ut quinque non posset manus unum excellitum caloris ut quinque in sensibili existentem sentire. Non autem sentit qualitates eisdem intentionibus cum propriis. Neque enim, quod autem Complut. & Ioan. S.Thom. in tract. 1. iustific.

Mastrii, et Belluti. De Generat. & Complet. Tom. III.

quandam ~~equitatem~~ ~~equalitatem~~ Physicam, hoc est parum excedentem quatuor gradus, non vero regi*n* regi*n* ~~equitatem~~ ~~equalitatem~~ Mathematicam, et rigoriam. Non valet, nam licet de facto ita res le habeat, quia ut dicimus, sensus talius modo in nobis ab extrinseco ferri possit alteratus, atramen cum de fluctuatione exprimitur vel velut index institutus a natura ad indicandos excellens qualitatibus, & natura in fluctuacionibus perfeta, & ex alia parte nulla apparet implicans hujus perfectam, & mathematicae equalitatem in primis qualitatibus, non est, cur neque debemus hanc equalitatem flatu perfectissimi tactus; eo vel maxime quod rationes in contrarium nihil concludunt, nec debemus affirmare impossibilitatem aliquis rei evenientia ratione.

46 *Diximus non repugnare hoc temperamentum, quia quod detur de facto, non est ita evidens, ut notavit Angelus de prob. form.*

ut de factis nonne et evanescit, ut notari Angelus de p[re]dictis pag. 125. nam in primis non est notum dari aliquod mixtum inanimatum hujus temperamenti, & si hoc temperatorem repperitur, maxime deberet admitti in viventibus, & praecipue in homine, quod est perfectissimum animal, at corpus aethericum neque secundum quamlibet partem hoc temperatorem expoltere, quia cum illa partes specie differant, certe diversum omnino temporementum requirunt, non idem, & simile. Nec potest dici reperi in aliqua parte, quia licet haec pars ex se proflueat hoc temperatorem (qua ratione dicitur innatum) attamen cum in homine sint partes calidiores, in eo in toto vivente calor maximè viget propter copiam sanguinis, & calor naturalis proveniens ab anima, consequenter nulla ferè pars habet innatum temp[er]amentum, quia una pars altera aliam, (qua propior qualitatem ab aliis dividitur temperatorem influxus, confurgens ciliicet per influxum, & actionem unius partis cum alia) unde licet cererulum ex natura fuisse frigidum, attamen in homine apparet calidum propter actionem calidioris partis. Nec aliquid habet probabilitas, quod quidam dilaterint, ex hac partim difformitate in frigore, & calore, confurgere temperatorem aquale ad pondus in toto corporis collectivo lumpo, quod vocant temperatorem aggregatum, non enim tanta appetere necessitas, ut in vivente sit quedam aequalitatis partium, ut quantum frigoris excedit in partibus frigidioribus, tantum calor superet in calidioribus, atque ita sit aequaliter compensatio hinc inde; tum quia calor in animalibus perfectius videatur predominari, solum in aliquarum partibus poterit esse aequalitas Physica, non Mathematica; talis autem pars in homine erit cutis, haec enim inter ordinem partium calidarium ultimum locum obtinet, non dicatur a medicis, inter ordinem frigidarium, humidarium, & siccarum etiam in infinito ponitur loco, quod est accedere ad aequalitatem medianam, & inter omnes partes cutis temperatur et cutis manus, & quod in cutis manus est temperatus magis accedens ad aequalitatem est cutis volvi manus, praecipue quia in digitorum extremitatibus repperitur; super omnes autem partes magis temperata est pars illa existens in pulpa extremitatis indicis, ut notarius Avic. Angel. cit. pag. 125, que pars quasi regula, membrula & index est ab natura ordinata excellit, & defectum qualitatibus, et ulla fatis verisimile fuisse in optimo statu, & temperatum in corpore Christi Domini, & fore post resurrectionem in corporibus Beatorum.

47 In oppo. arg ex Aref. ostendendo omnia mixta esse frigida
Tum quia tria sunt elementa frigida terra, aqua, & aer, ergo frig-
ida habet predominari; Tum 2. omnia mixta factae per se habeant
consistituentia, & crastifientia, plus quam ignis, vel terreni, ergo in om-
nibus mixtis predominat aqua, vel terra, & per consequentem
frigida, unde dicebat Arisot. Metheor. lumen. cap. 2. omnia mixta
aque illa, vel terra. Tum 3. videamus cadaver flammam pol animalium
dilectionum frigescere secundum omnes partes, etiam illas, quae calidae
reputantur, ut fons, sanguis, & feces, & sic figuram evidenter esse
frigidum temperamenti; idem apparet in fuliture, & aliis, quo calida
absoluta iudicantur. Tum 4. contraria quod omnia mixta
sunt absoluta calida, & consequenter quod non detur tempera-
mentum difforme ex frigoris excelsu, prob. omne mixtum fit
per aliquam digestionem, quia fit per mixtionem humiditatis, & secundum
que est quamod digestionis opus, sed omnis digestio fit a calore
ergo omne mixtum fit a calido, & consequenter erit absolute calido.
Tum 5. non mixtum.

dum . Tum s. omne mixtum putreficit , at putredo fit ex prædomini

dum. Tum s. omne mixtum patreſcit, at purro fit ex prædomini
caloris.

Repf. ad i. aliumplum effusum calidum. I. q. 6. art. 2. etiam enim ei
calidus, non frigidis; tum quia etiam hoc admittit, dico, possit
mus calorem à fortiori agente imprimi excedente virtutis aliquorū
elementorum scilicet ab igne, & Cœlo. Ad 2. ex majori confiden-
tia, vel densitate non debemus semper arguere poterit dominum terræ
vel aquæ, quia poterit hæc densitas, & soliditas provenient ex ma-
jori copia aquæ, vel terra; quem arguit folidum dominum exten-
sum, at calor poterit quoad intensitudinem excedere ferum enim

candens, & metallis ferventia habent maximum calorem, & tam non idcirco sunt rariiora aqua, vel aere, quia soliditas maxima provenit ex vitrificato, & tenacitate humiditatis conglutinante terreas exhalationes, que poterit levare ad praedominium caloris, & quatenus calor tenacius saltem in materia densa, quam in aliis. Ad 3, quam plures sufficiunt omnia corporis membranae admodum temperaturam innatam effrigida, & folium calidum apparet propter temperatum influxum, ita Angel. est, quod admittit non sequitur inducere quaedam universalia, vel unius, & ad experientiam dicimus, frigilis taliter in cadavere ab extirpacione provenire, scilicet ab ambiiente; vel propter intensorem calorem in nostris manibus existente;